

ШКОЛА СИСТЕМАТИЗАТОРА

Побудова індексів із загальними та спеціальними визначниками у класі "8 Мова. Мовознавство. Лінгвістика. Література"*

Враховуючи методичну вказівку до спеціальних визначників (СВ) '0/'9 щодо обмеження сфери застосування, цей вид визначника слід застосовувати для позначення характерної деталізації, що повторюється в тих класах основної таблиці, для яких вони розроблені та в яких розміщені, на відміну від загальних визначників (ЗВ) (допоміжна Таблиця І)!

Відповідно до правила третього, у разі відсутності в таблицях УДК основного індексу на поняття та за потреби відобразити загальні питання або тему загалом, можна використовувати спеціальні визначники в комбінації з індексом основної таблиці як основні. До того ж спеціальні визначники застосовують у цьому разі тільки у рамках розділу, де вони розроблені.

Тому не рекомендуємо використовувати у 82 класі ЗВ мов =... '02, =... '08 (відповідні пропозиції щодо уніфікації СВ по таблицях УДК вже надіслані Консорціуму УДК). Це ускладнює індексування документів та призводить до його невідповідної побудови, що, зі свого боку, створює проблеми аналізу індексів УДК у світі¹. Побудова індексів класу 821 за допомогою '02 є незрозумілою для міжнародної класифікації, тому розглянемо неправильно складений індекс, який широко застосовують систематизатори:

Дилите Д. Античная литература : [учебник для студ. гуманитар. вузов] / Д. Дилите ; пер. с лит. Н. К. Машинаускаене...

УДК 821.124'02(091)(075.8)+821.14'02(091)(075.8)

Класи 821.124 та 821.14 визначено правильно, як і форму документа — (075.8) підручники для вищих навчальних закладів.

Як зазначено вище, у СВ 82 класу визначник '02 відсутній, а тому неможливо поєднати його з відпо-

відним класом, бо у ЗВ мов він приведений як приклад комбінування до 821.14, а не окремий клас. А використовувати СВ мови "=... '02 Класичний період, античний" можемо лише у межах Таблиці 1с. Загальні визначники мови.

Враховуємо, що у щорічному бюлетені "УДК. Зміни та доповнення (2012—2013)" також відбулися зміни щодо прикладів комбінування СВ '0/'9 Таблиці 1с, які відображають заміну та появу відповідних нових класів із методичними вказівками до класу, наприклад:

=142 Давньогрецька / класична грецька / еллінська грецька

Еолійський, іонійський (аттичний) та дорійський діалекти

Тут слід класифікувати мову архаїчного (близько 800—500 рр. до н. е.) та класичного (близько 400—300 рр. до н. е.) періодів стародавньої грецької цивілізації.

811 клас, подібно до підрозділів 821, утворюється із ЗВ мови =11/=9 (Таблиця 1с) через заміну знака рівності крапкою. У класах наведено лише кілька прикладів мов та мовних груп, докладну інформацію фасетів мов подано в Таблиці 1с. Комбінуємо класи 811 та 821 із ЗВ мови =142:

811.142 Класична грецька мова

821.142 Давньогрецька література (під цим індексом збираємо твори Арістотеля, Гомера, Софокла).

Окрему інформацію розміщено на сайті Книжкової палати України за посиланнями http://ukrbook.net/UDC/UDC_new.html та http://ukrbook.net/UDC/UDC_seminar.html (від 2 червня 2017 р., науково-практичний семінар "Нове в УДК. Методика індексування видань з технічних наук за Універсальною десятиковою класифікацією"); витяг зі слайдів наводимо в табл. 1.

Таблиця 1

Зміни та доповнення ЗВ мов =14 Грецька (еллінська)

ПОПЕРЕДНІЙ ВАРІАНТ	ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ (2012—2013)
=14 Грецька (еллінська)	— =14 Грецька (еллінська)
Приклад(и) комбінування:	...
=14'02 Класична грецька	!=141 Мікенська грецька
=14'03 Койне (мова Нового Завіту)	...
=14'04 Візантійська грецька	!=142 Давньогрецька / класична грецька / еллінська грецька
=14'06 Сучасна грецька
=141 Кафаревуса	+ =143 Койне / елліністична грецька
=142 Димотики (demotic)
=148 Єврейсько-грецька (yevanic)	+ =144 Візантійська грецька / середньовічна грецька

	+ =146 Сучасна грецька

ЗВ форми документів (091) не відповідає змісту книги, його використовують лише тоді, коли матеріал у виданні розміщено за хронологією, в історичному

аспекті. Доцільніше використати СВ для теорії літератури, вивчення літератури та літературної техніки 82.09.

* Закінчення. Початок див.: Вісник Книжкової палати. — 2018. — № 7. — С. 31—33.

¹ Дослідження проводить Консорціум УДК.

Отже, антична література потрапляла у відповідний клас (грецька, римська) та комбінувалася за допомогою СВ періоду 82'01 або ЗВ часу (Таблиця 1g) — "652" Стародавній світ. Античність.

Правильно побудований індекс (станом на 2011 р.) буде такий:

за допомогою СВ періоду 82'01:

821.14+821.124]01.09(075.8)

за фасетною класифікацією:

821.14'01.09(075.8);

821.124'01.09(075.8).

за допомогою ЗВ часу (Таблиця 1g):

821.14+821.124].09"652"(075.8).

за фасетною класифікацією:

821.14.09"652"(075.8);

821.124.09"652"(075.8).

Згідно зі щорічним бюлетенем "УДК. Зміни та доповнення (2012—2013)" давньогрецькій літературі 821.14'01 відповідає 821.142 Давньогрецька / класична грецька / еллінська грецька, а 821.124'01 Класична латинь має тепер клас 821.124.2, тому індекси за фасетною класифікацією будуть такими:

821.142.09(075.8);

821.124.2.09(075.8).

Валентина Муравйова,
завідувач відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України

Анна Діденко,
науковий співробітник
відділу класифікаційних систем
Книжкової палати України

ЖУРНАЛІСТИКА ТА ЗМІ

УДК 070.431:07](477)

Сергій Шашенко,
старший викладач КНУКіМ

Комунікаційні аспекти сучасних мультимедійних лонгрідів: українська практика

Охарактеризовано та уточнено визначення мультимедійного лонгріду в сучасному медіапросторі, з'ясовано способи представлення й структуризації інформації. Здійснено дослідження комунікаційних ознак мультимедійних лонгрідів та окреслено їхні комунікаційні особливості в українському медіапросторі, проаналізовано форми візуальної комунікації, технологічні засоби представлення мультимедійного контенту й психологічні методи впливу для утримання уваги читача та спрощення засвоєння матеріалу.

Ключові слова: лонгрід, візуальна комунікація, нові медіа, медіапростір, мультимедіа, мультимедійний контент.

Постановка проблеми. Останніми роками актуальною темою в середовищі теоретиків та практиків мас-медіа залишається скорочення довжини повідомлень ЗМІ та мініатюризація пристроїв, з яких користувачі споживають медіатексти. Читачі інтернет-публікацій здебільшого очікують від журналістів коротких повідомлень, які можна прочитати з невеликого екрана, наприклад телефона, смартфона чи планшетного ПК. Учені визначають такий феномен, як "твіттеризація" медіа, відзначаючи, що Твіттер, інші мікроблоги та соціальні мережі формують в аудиторії звичку до читання коротких текстів і заголовків. Причиною цього явища стало загальне зростання обсягу інформації, що генерується та транслюється. В епоху цифрових медіа людина живе в умовах інформаційного пере-насенення, коли неможливо охопити колосальний

потік повідомлень. Поширена думка, що з цієї причини довгий текст в Інтернеті "вмирає".

Однак практика журналістики свідчить, що значний за обсягом текст не зникає з медійного поля, а знаходить нове втілення, видозмінюючись і набуваючи нових якостей та особливостей у цифровому медіапросторі. Впродовж останніх років у нових медіа набула популярності журналістика довгих форм (англ. *Long-form journalism*), що підтверджено дослідженням, проведеним Pew Research Center у травні 2016 р. [2]: користувачі мобільних пристроїв вдвічі більше часу проводять за читанням довгих статей, ніж стислих новинних текстів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З'явившись в українському інформаційному просторі, лонгріди привернули увагу дослідників. Зокрема, Р. Вербовий та І. Мацишина, розглядаючи тему сторітелінгу,